

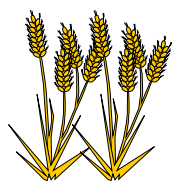
Wynikowy szacunek produkcji głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych w województwie pomorskim w 2006 r.

Warunki agrometeorologiczne

O wysokości plonów zebranych upraw decydują warunki agrometeorologiczne, tj. temperatura powietrza, ilość i rozkład opadów oraz nasłonecznienie. Czynniki te, oprócz zależnych od człowieka (stosowanie nasion kwalifikowanych, środków ochrony roślin, nawożenie), wpływają na rozwój i terminowość wykonywanych prac polowych przez rolników oraz stan i rozwój roślin w poszczególnych etapach wegetacji.

W marcu 2006 r. w województwie trwała przerwa wegetacyjna. Pomimo występujących w tym okresie znacznych spadków temperatury przy powierzchni gruntu, dzięki zalegającej grubej pokrywie śnieżnej, nie nastąpiło nadmierne wychłodzenie gleby. W III dekadzie miesiąca, w wyniku dodatnich temperatur występujących w dzień, stopniowo zanikła pokrywa śnieżna, ale gleba była nadal zamarznięta. Początek wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych nastąpił dopiero pod koniec I dekady kwietnia, był więc opóźniony o około 2 tygodnie. W II i III dekadzie kwietnia przeprowadzono siew zbóż jarych. Występujące w I dekadzie maja ciepłe dni przyspieszyły wzrost i rozwój roślin, jednak ochłodzenie odnotowane w III dekadzie miesiąca spowodowało spowolnienie tempa wegetacji roślin. Notowane w ciągu miesiąca opady wpłynęły korzystnie na stan wilgotności wierzchniej warstwy gleby, a wilgotność ornej warstwy gruntu była dostateczna dla wzrostu i rozwoju roślin. W czerwcu warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane. Występujące na początku miesiąca ochłodzenie przyczyniło się do przejściowego zwolnienia tempa wzrostu i rozwoju upraw. Wysokie temperatury powietrza i intensywne nasłonecznienie w II dekadzie miesiąca sprzyjało przeprowadzeniu sianokosów i przyczyniło się - przy dobrym nawilgotnieniu gleby - do zintensyfikowania wzrostu roślin uprawnych. W III dekadzie czerwca wystąpił niedobór opadów, który zapoczątkował niedobór wilgotności w glebie pogłębiający się z każdym dniem lipca. Utrzymujące się przez cały lipiec upały wpłynęły niekorzystnie na wegetację zbóż oraz spowodowały wypalenie i wyschnięcie trwałych użytków zielonych, w wyniku czego II pokos traw był na zdecydowanie niższym poziomie niż przed rokiem. Brak dostatecznej ilości wody w glebie spowodował również obniżenie plonowania warzyw, głównie kapustnych. Sucha i ciepła pogoda sprzyjała jedynie plonowaniu warzyw ciepłolubnych, zwłaszcza ogórków i pomidorów. W II i III dekadzie sierpnia odnotowano intensywne opady deszczu, które miały wpływ na wyhamowanie prac zniwnych. Wydłużenie okresu wegetacji odbiło się ujemnie zarówno na ilości, jak i jakości zbóż. Ciepły, słoneczny i suchy wrzesień stwarzał na ogół dobre warunki do przeprowadzenia zbioru upraw, natomiast niekorzystnie wpłynął na stan uwilgotnienia gleby. Przedłużające się w 2006 r. zniwa uniemożliwiły przygotowanie na czas stanowisk pod uprawę rzepaku ozimego. Odnotowano również znaczne opóźnienia w siewie zbóż ozimych. Ciepła i sucha pogoda utrzymująca się nadal w październiku stwarzała dobre warunki do dalszego wzrostu buraków cukrowych. Przebieg pogody w listopadzie sprzyjał dalszej wegetacji ozimin oraz wpłynął na przedłużenie sezonu pastwiskowego.

Produkcja głównych upraw rolnych

♦Zboża

Według danych z szacunku wynikowego w 2006 r. powierzchnia uprawy zbóż ogółem wynosiła 424,4 tys. ha i była o 10,0 tys. ha (o 2,4%) większa od notowanej w 2005 r. Plony zbóż ogółem oszacowano na 29,6 dt/ha, tj. o 2,7 dt/ha (o 8,4%) mniej od uzyskanych w roku poprzednim.

Zbiory zbóż ogółem szacuje się na 1254,5 tys. t, tj. o 85,4 tys. t (o 6,4%) mniej od uzyskanych w 2005 r.

Łączną powierzchnię zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi określono na 411,2 tys. ha, o 10,0 tys. ha (o 2,5%) więcej niż w roku poprzednim.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 30,0 dt/ha, o 2,6 dt/ha (o 8,0%) mniej od uzyskanych w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Ocenia się, że wszystkie gatunki zbóż plonowały niżej w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2005 r., a w szczególności:

- pszenica ozima o 2,5 dt/ha (o 5,3%),
- pszenica jara o 3,3 dt/ha (o 10,1%),
- żyto o 2,6 dt/ha (o 11,3%),
- jęczmień ozimy o 0,2 dt/ha (o 0,6%),
- jęczmień jary o 2,6 dt/ha (o 9,1%),
- owies o 3,7 dt/ha (o 15,9%),
- pszenżyto ozime o 2,6 dt/ha (o 7,8%),
- pszenżyto jare o 3,8 dt/ha (o 15,6%),
- mieszanki zbożowe ozime o 1,9 dt/ha (o 6,8%),
- mieszanki zbożowe jare o 2,2 dt/ha (o 9,1%).
- kukurydza na ziarno o 8,5 dt/ha (o 19,4%).

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1233,1 tys. t, o 75,4 tys. t (o 5,8%) mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
OGÓŁEM				
Powierzchnia w tys. ha	417,9	414,4	424,4	102,4
Plony z 1 ha w dt	35,3	32,3	29,6	91,6
Zbiory w tys. t	1474,2	1339,9	1254,5	93,6
W tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi				
Powierzchnia w tys. ha	408,0	401,2	411,2	102,5
Plony z 1 ha w dt	35,5	32,6	30,0	92,0
Zbiory w tys. t	1446,7	1308,5	1233,1	94,2

Zboża intensywne (pszenicę, jęczmień i pszenżyto) zasiano na powierzchni ponad 254 tys. ha, o 11,0 tys. ha (o 4,5%) większej niż w 2005 r. Udział zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych

wych z mieszankami zbożowymi wyniósł 61,8% i był wyższy (o 1,2 pkt) od udziału zanotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego (60,6%).

Tabl. 2. Struktura zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
	w %		
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0
Pszenica ozima	29,2	28,5	27,5
Pszenica jara	6,6	4,6	4,3
Żyto	20,2	18,2	16,2
Jęczmień ozimy	1,7	1,9	2,2
Jęczmień jary	11,4	10,8	12,2
Owies	6,9	7,7	7,5
Pszenżyto ozime	9,3	12,2	12,9
Pszenżyto jare	2,2	2,6	2,6
Mieszanki zbożowe ozime	0,4	0,5	0,7
Mieszanki zbożowe jare	12,1	13,0	13,9

Zboża ekstensywne (żyto, owies i mieszanki zbożowe) zasiano na powierzchni 157,4 tys. ha, tj. o 0,8 tys. ha (o 0,5%) mniejszej niż w 2005 r., a ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 38,3% i był niższy (o 1,1 pkt) od roku poprzedniego (39,4%).

♦Rzepak i rzepik

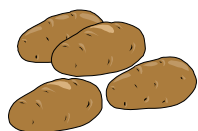

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego łącznie) wyniosła 51,3 tys. ha i była większa od notowanej w 2005 r. o 7,8 tys. ha (o 18,0%). Zasiewy rzepaku i rzepiku jarego stanowiły 5,4% ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku. Plony rzepaku i rzepiku wyszacowano na poziomie 28,2 dt/ha, a więc o 2,7 dt/ha (o 10,6%) więcej od uzyskanych w 2005 r. O wzroście plonów rzepaku zadecydował przede wszystkim fakt, że większa część wegetacji tych roślin przebiegała w dobrych warunkach pogodowych. W końcu czerwca 2006 r. rzepaki przekwitły i w dobrej kondycji w fazie zielonej łuszczyzny nie ucierpiały w trakcie lipcowej suszy.

Zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się na 144,5 tys. t, o 33,5 tys. t (o 30,2%) więcej od uzyskanych w 2005 r.

Tabl. 3. Produkcja rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Powierzchnia w tys. ha	46,0	43,5	51,3	118,0
Plony z 1 ha w dt	27,3	25,5	28,2	110,6
Zbiory w tys. t	125,5	111,0	144,5	130,2

◆Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 31,4 tys. ha i była większa niż w 2005 r. o 1,8 tys. ha (o 6,0%). Niekorzystne warunki pogodowe, okresowa susza w czasie wegetacji, przy braku systemów nawadniających spowodowały słabe wyrośnięcie odmian średnio-późnych i skrócenie okresu wegetacji, co wpłynęło na obniżenie plonów. Były one niższe od ubiegłorocznych o 5 dt/ha (o 2,7%) i wyniosły 178 dt/ha.

Tabl. 4. Produkcja ziemniaków

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Powierzchnia w tys. ha	33,9	29,6	31,4	106,0
Plony z 1 ha w dt	218	183	178	97,3
Zbiory w tys. t	740,8	542,6	558,2	102,9

Zbiory ziemniaków wyniosły 558,2 tys. t i były wyższe w stosunku do 2005 r. o 15,6 tys. t (o 2,9%). Ziemniaki odmian późnych ze zbiorów 2006 r. wykazywały słabszą jakość, co może wpłynąć na dużo większe straty podczas przechowywania.

◆Buraki cukrowe

Według szacunku wynikowego powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 10,9 tys. ha, tj. o 1,7 tys. ha (o 13,4%) mniej od notowanej w 2005 r.

Siewy buraków cukrowych rozpoczęto w trzeciej dekadzie kwietnia. Zdecydowane ocieplenie, które zanotowano w maju, przy dobrym uwilgotnieniu gleby sprzyjało wschodom i wzrostowi buraków cukrowych. Głębokie ukorzenie buraków cukrowych pozwoliło na zmniejszenie skutków lipcowej suszy, a sierpniowe opady przyczyniły się do odblokowania aparatu asymilacyjnego i szybkiego przyrostu masy korzeni.

Plony buraków cukrowych szacuje się na 462 dt/ha, o 47 dt/ha (o 11,3%) więcej od plonów uzyskanych w 2005 r.

Zbiory buraków cukrowych wstępnie określono na poziomie 502,5 tys. t, tj. o 18,2 tys. t (o 3,5%) niższym od uzyskanego w 2005 r., ale wynika to tylko ze zmniejszenia powierzchni uprawy.

Tabl. 5. Produkcja buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Powierzchnia w tys. ha	13,8	12,6	10,9	86,6
Plony z 1 ha w dt	423	415	462	111,3
Zbiory w tys. t	584,3	520,7	502,5	96,5

Jesienna ocena stanu upraw w 2006 r.

Przedłużające się zniwa spowodowały opóźnienie siewu zbóż ozimych i rzepaku. W optymalnych terminach agrotechnicznych obsiano zaledwie połowę powierzchni przeznaczanej pod uprawę zbóż i 1/4 powierzchni przeznaczanej pod uprawę rzepaku. Jednak sprzyjająca aura we wrześniu i październiku pozwoliła na szybkie, równomierne wschody i intensywny rozwój roślin. Utrzymująca się w listopadzie i grudniu w dalszym ciągu wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza i gleby utrudniała wejście

roślin w stan zimowego spoczynku. Dodatkowo duże uwilgotnienie powodowało, że rośliny były narażone na choroby grzybowe, szczególnie mączniaki. Ogólnie oziminy w tym okresie były w dobrej kondycji.

Ze wstępnej oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych pod zbiory 2007 r. zasiano na powierzchni nieco mniejszej niż w 2005 r., tj. 240 tys. ha. Szacuje się, że zasiano:

- 110,3 tys. ha pszenicy,
- 68,5 tys. ha żyta,
- 8 tys. ha jęczmienia,
- 50,1 tys. ha pszenżyta,
- 2,8 tys. ha mieszanek zbożowych.

Produkcja głównych upraw ogrodnich

♦Warzywa gruntowe

W 2006 r. ogólna powierzchnia uprawy warzyw gruntowych, z uwzględnieniem uprawy w ogrodach przydomowych, kształtowała się na poziomie 11,3 tys. ha i była większa od notowanej w 2005 r. o 2,1%.

W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpiło nieznaczne zwiększenie powierzchni uprawy większości podstawowych gatunków warzyw, z wyjątkiem arealu uprawy kalafiorów, ogórków i pomidorów, który uległ niewielkiemu zmniejszeniu.

Zbiory warzyw gruntowych wyniosły 181,6 tys. t i były niższe o 1,8% od uzyskanych przed rokiem.

Tabl. 6. Zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w tys. t			2005=100
O g ó ł e m	163,7	184,8	181,6	98,2
Kapusta	41,9	46,4	42,6	91,8
Kalafiory	9,3	8,1	7,6	94,0
Cebula	7,6	8,2	8,0	97,3
Marchew jadalna	37,8	43,2	45,8	105,9
Buraki ćwikłowe	13,3	15,8	15,8	100,1
Ogórki	9,0	9,1	10,2	111,8
Pomidory	1,2	1,5	1,6	109,6
Pozostałe ^{a)}	43,6	52,5	50,0	95,2

a) Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

Łączna produkcja kapusty była niższa niż przed rokiem o 8,2% i wyniosła 42,6 tys. t. Zmniejszenie zbiorów było wynikiem obniżenia plonu w stosunku do ubiegłorocznego o 8,4%.

Zbiory kalafiorów wyszacowano na poziomie 7,6 tys. t i były one niższe o 6,0% od uzyskanych w 2005 r. Spadek produkcji był efektem niższego o 5,9% plonowania w stosunku do poprzedniego roku.

Zebrano 8,0 tys. t cebuli, tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem, co wynikało ze słabszego o 6,2% plonowania spowodowanego brakiem wilgoci w glebie.

Zbiory marchwi jadalnej wyniosły 45,8 tys. t i były o 5,9% wyższe od uzyskanych w 2005 r. Zwiększenie zbiorów było wynikiem wzrostu arealu uprawy o 3,1% i lepszego o 2,5% plonowania.

Zebrano 15,8 tys. t buraków ćwikłowych, tj. prawie tyle samo co w 2005 r., a ich plony były niższe zaledwie o 0,5%.

Zbiory ogórków były o 11,8% wyższe niż przed rokiem i wyniosły 10,2 tys. t, a nietypowe warunki wegetacji były sprzyjające dla tej uprawy i uzyskano plony o 12,5% wyższe. Prawie 20,0% areálu przeznaczono pod uprawę korniszonów.

Szacuje się, że w 2006 r. zebrano ok. 1,6 tys. t pomidorów, tj. o 9,6% więcej niż przed rokiem, a korzystne dla nich warunki wegetacji spowodowały wzrost plonów o 11,2%.

Łączne zbiory warzyw „pozostałych” wyszacowano na 50,0 tys. t, co stanowi spadek o 4,8% w stosunku do zbiorów osiągniętych w 2005 r. Spadek zbiorów wystąpił wyłącznie na skutek słabszego plonowania, gdyż areál uprawy zwiększył się o 3,0% w porównaniu z 2005 r.

♦Owoce z drzew

W bieżącym roku zebrano 22,7 tys. t owoców z drzew, tj. zaledwie o 0,1% mniej niż przed rokiem. Spadek produkcji odnotowano w przypadku wszystkich gatunków drzew za wyjątkiem jabłoni, śliw i moreli.

Tabl. 7. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w t			2005=100
O g ó ł e m	33754	22724	22710	99,9
Jabłonie	26176	17815	17881	100,4
Grusze	2117	1621	1456	89,8
Śliwy	2505	1794	2021	112,6
Wiśnie	2174	1079	976	90,5
Czereśnie	661	341	307	90,1
Pozostałe ^{a)}	121	74	69	92,6
w tym orzechy włoskie	55	42	38	90,6

a) Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Zbiory jabłek wyszacowano na poziomie 17,9 tys. t i były one o 0,4% wyższe niż przed rokiem. Jabłonie przezimowały bez większych strat, kwitły obficie i zawiązały dobrze. Przedłużający się okres niedoboru wilgoci w glebie wpłynął na ograniczenie wzrostu owoców, jednak długa i ciepła jesień pozwoliła im dorosnąć i uzyskano o 4,4% wyższe niż przed rokiem plony z 1 drzewa owocującego.

Zebrano 1,5 tys. t gruszek, tj. o 10,2% mniej niż w 2005 r., a niekorzystne warunki pogodowe podczas wegetacji spowodowały, że plony owoców z 1 drzewa zmniejszyły się o 7,9%.

Zbiory śliwek w 2006 r. wyniosły 2,0 tys. t i przewyższyły zbiory roku poprzedniego o 12,6%. Nietypowe warunki pogodowe były korzystne dla tego gatunku i z 1 drzewa owocującego zebrano o 12,5% więcej owoców.

W porównaniu z rokiem poprzednim zebrano o 9,5% mniej wiśni, a szacowany zbiór kształtował się na poziomie 1,0 tys. t. Było to wynikiem niższego o 7,9% plonowania, a jakość owoców była słaba.

Zebrano 0,3 tys. t czereśni, tj. o 9,9% mniej niż w 2005 r. Panujące warunki pogodowe były również niesprzyjające dla plonowania tego gatunku, a z 1 drzewa owocującego uzyskano średnio o 8,2% mniej owoców.

Łączna produkcja brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich była o 7,4% niższa od produkcji uzyskanej w 2005 r. i wyniosła niespełna 0,1 tys. t, mimo faktu, że niekorzystne warunki w czasie wegetacji wyraźnie odczuły tylko orzechy włoskie.

♦Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 15,3 tys. t i były o 12,5% mniejsze od zbiorów odnotowanych w 2005 r.

Tabl. 8. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	
	w t			2005=100
O g ó ł e m	13491	17528	15339	87,5
Truskawki	9983	13656	11578	84,8
Maliny	196	134	115	85,5
Porzeczki	2569	3061	2919	95,4
Agrest	418	304	341	111,9
Pozostałe ^{a)}	325	373	386	103,7

a) Aronia, borówka wysoka i inne krzewy owocowe i plantacje jagodowe.

W 2006 r. zebrano prawie 11,6 tys. t truskawek z plantacji oraz z upraw w ogrodach przydomowych, tj. o 15,2% mniej niż w 2005 r. Na niższe o 22,1% plonowanie miały wpływ niekorzystne warunki atmosferyczne, a susza przypadająca na okres zbiorów wpłynęła głównie na skrócenie okresu owocowania.

Na plantacjach malin osiągnięto niższe o 12,5% plony, w związku z czym przy nieznacznym ograniczeniu areалу uprawy zebrano niewiele ponad 0,1 tys. t owoców, tj. o 14,5% mniej niż przed rokiem. Jakość malin z tegorocznych zbiorów była słaba.

Łączne zbiory porzeczek wyniosły 2,9 tys. t i były niższe od ubiegłorocznych o 4,6%. Tegoroczne plonowanie było nieznacznie gorsze i wynikało głównie ze strat spowodowanych suszą na plantacjach porzeczek kolorowych.

Agrest plonował nieco wyżej, co przy niewielkim wzroście powierzchni uprawy tego gatunku dało zbiór większy o 11,9%. Oszacowano, że zebrano ponad 0,3 tys. t owoców.

Łączne zbiory pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 0,4 tys. t i przewyższały o 3,7% zbiory z 2005 r. Na wzrost produkcji owoców z tej grupy miało wpływ wyższe niż w poprzednim roku plonowanie aronii oraz podobne plonowanie leszczyny i winorośli.

Informacja zawiera wyniki trzeciego w 2006 r. tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych oraz owoców z drzew i jagodowych, opracowanego na podstawie badań reprezentacyjnych zbóż i pozostałych upraw, przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek oraz ocen i ekspertyz przeprowadzonych w listopadzie 2006 r. Oceny i ekspertyzy przeprowadzili rzeczoznawcy gminni na podstawie lustracji pól i sadów. Powierzchnię upraw przyjęto wg wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego „Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów, pogłowie zwierząt gospodarskich” przeprowadzonego na 3% próbie gospodarstw indywidualnych oraz na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

Opracowanie: Urszula Kędzior, Zofia Kopaczyńska, Elżbieta Metelska – Wydział Statystyki Gospodarczej.

Redakcja i skład komputerowy: Wioletta Szewczyk, Gabriela Adamska-Szreder – Wydział Analiz.